

Kvaliteta za izvoz

Ako je saksofon europski pronalazak, a jest, onda je formacija sastavljena od četiri takva instrumenta svakako američki jazz-izum.

Kvarteti su saksofona po nekom logičnom pravilu sastavljeni od četiri ključna glazbala iz inače brojne obitelji tog instrumenta: soprana, alta, tenora i baritona. Prvi se put spominju još tijekom šezdesetih godina prošloga stoljeća na američkoj Zapadnoj obali. Poslije će se takvi, zvukovno vrlo osobiti sastavi, najčešće bez ritam-sekcije, pojavljivati u modernom jazzu, primjerice World Saxophone Quartet, ili u onom najmodernijem, rubnom Rova Saxophone Quartet, koji je prije više godina nastupio i na zagrebačkom Biennalu suvremene glazbe.

Zahvaljujući našim izvrsnim saksofonistima možemo se i mi u sferi klasične glazbe pohvaliti međunarodno priznatim Zagrebačkim kvartetom saksofona, a u području jazza kvartetom saksofona, nazvanim Donna Lee prema jednoj od najpoznatijih skladbi Charlieja Parkera. Ovih je dana zahvaljujući Zivaldo izdavaštvu iz Zagreba, naša jazz-diskografija obogaćena i novim diskom tog sastava, na našoj jazz-sceni nazočna već nekoliko godina. Kvartet saksofona u načelu je sastavljen od dva Es- i dva B-instrumenta te je stoga zvukovno i koncepcijski zahtjevan, napose kad djeluje bez klasične ritam-sekcije, traži iskusne članove te dakako i specijalno pisane aranžmane. Stoga je zanimljivo pa i poučno poslušati na koji način tim problemima prilazi naš Donna Lee Saxophone Quartet, a to ćemo najlakše učiniti ako poslušamo njegov najnoviji disk, nazvan *Four Odd*. Taj naziv potječe od uvodne rile CD-a, izvorne skladbe *spiritus movers* sastava, saksofonista i skladatelja Zdenka Ivanušića, marljiva i prodorna glazbenika, kojega pamtimo iz Velikog orkestra Hrvatske vojske, iz Big banda Hrvatske glazbene mladeži te iz nekih drugih manjih jazz-sastava. Prinos je to ne baš jasno definiranoj i za izvođenje ne baš lakoj metričkoj kombinaciji s izmjenama 4/4 i 3/4

mjere. Uz Donna Lee u toj izvedbi nastupaju i gosti: klarinetist Aleš Suša, gitarist Ivan Kapec te ritam-sekcija u sastavu: Dubravko Vorih, el. bas, i Borna Šercar, bubnjevci. Ivanušić se na disku javlja s još trima svojim skladbama. Tu je najprije *Crossreference* temeljena na iskustvima *hard-bop*-jazza, ali i pomalo rokerskog naglašenog ritma. Uz temeljni je kvartetski korpus saksofona: Zdenko Ivanušić sopran i alt, Andrej Henigman, alt, Vanja Ileković, tenor i Aleš Suša, bariton, u izvedbi kao solist nazočan trombonist Vedran Sadić.

Ivanušićeva skladba *Ballad For G.* već samim naslovom, ovaj put bez gitare u sastavu, određuje mirniji značaj izvedbe s predviđenim prostorima za solističke dionice. Nešto slično, ali ipak temperamentnije, slušamo u skladbi istog autora, *Evident*, izvedenoj bez ritam-sekcije u kojoj Aleša Sušu mijenja bariton-saksofonist Damir Horvat. Uz specijalne koruse soliste prate ostali saksofoni pisani u *satzu*, a od Ivanušićevih je skladbi nekako najveselija i najslušljivija završna tema diska, *Conchology*.

U programu su CD-a *Four Odd* rutinirano ubačeni i neki američki jazz-standardi, primjerice *Footprints* Waynea Shortera s uvodom basa, *Liah Life* Billyja Strayhorna, izveden u izvrsnu originalnom aranžmanu World Saxophone Quarteta, *Wights Waits For Weights* kontroverzno saksoponista Steva Colemana i *Summertime* Georgea Gershwinu s vodećom ulogom alt-saksofona aranžera Ivanušića i solom flautista Aleša Suše, koji je kao bariton-saksofonist i solist u bluesu Boška Petrovića *Green Lobster Dream*.

Iako likovno moderno i ukusno opremljen disk kvarteta saksofona Donna Lee zbog svojih specifičnih glazbenih značajki neće možda polučiti neki zapaženiji komercijalni efekt, u našoj ga diskografiji jazza valja svakako zabilježiti i, ako je moguće, omogućiti mu distribuciju izvan granica Hrvatske.